

**VERSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN VAN HET GENERAAL DIACONAAL DEPUTAATSCHAP (GDD)
GEDURENDE DE PERIODE SEPTEMBER 2008 TOT SEPTEMBER 2009**

SAMENVATTING VERSLAG

In opdracht van de synode, in samenspraak met de diaconieën heeft het GDD:

- Leiding gegeven aan het Diaconaal Steunpunt (DS) en dit steunpunt metterdaad terzijde gestaan. Het DS bleek (uit o.a. de vele gestelde vragen aan het DS en vaak druk bezochte bijeenkomsten) een nuttig en nodig advies- en assistentiecentrum voor de diaconieën. Na een professioneel en zorgvuldig selectieproces is Derk Jan Poel sinds 1 jan 2009 de persoon die dagelijks gestalte geeft aan het DS.
- Contact onderhouden met zorginstellingen op gereformeerde grondslag door o.a. te overleggen over de relevantie van hun producten en de meerwaarde van hun bestaan voor de kerken en kerkleden. Dit om zeker te stellen dat de rond € 1.200.000,- die op dit moment jaarlijks naar deze instellingen vloeit goed besteed worden. Voorts zijn de diaconieën geadviseerd in de overige diaconale doelen.
- Visievorming. Dit om het diaconaat af kunnen te stemmen op de veranderende maatschappij en kerk en het gericht te houden op haar vaste bijbelse oogmerk. Dit mondde o.a uit in studies die een scherper beeld opleverden van de huidige (diaconale) situatie. Verder is verkennend onderzoek gedaan naar en nagedacht over de toekomst van het diaconaat in de kerken, diaconale doelen en de relatie met (semi-) professionele zorginstellingen. Op grond hiervan is in de komende periode concrete visievorming mogelijk.

Het bovenstaande is gebeurd in goede samenwerking met aanpalende deputaatschappen, waarbij met het nieuwe deputaatschap OOG de mogelijkheid van integratie in onderzoek is genomen.

VERSLAG

In de verslagperiode is het GDD tien keer in vergadering bijeengewest. Daarbij is tijd geïnvesteerd in het afscheid nemen van vertrekkende deputaten en het inwerken van nieuwe deputaten. In kleiner verband is er daarnaast overleg geweest, onderzoek uitgevoerd en zijn er acties ondernomen.

OPDRACHT VAN DE GS ZWOLLE-ZUID 2008 (zie voor volledige opdracht de Acta)

De hoofdopdracht van het GDD is om diakenen ondersteuning te bieden bij hun werk en om namens de diakenen contacten te onderhouden met zorginstellingen op gereformeerde grondslag. Dit mondt uit in drie clusters aan taken:

I Adviseren en assisteren van de plaatselijke diaconieën (voornamelijk door gebruikmaking van het Diaconaal Steunpunt (DS)) wat aan subtaken met name oplevert:

1. Plaatselijke kerken/diaconieën advies geven over hun diaconale werkzaamheden;
2. diakenen bekwamen in hun taken door middel van voorlichting, informatieverstrekking en toerusting.

II Het verantwoord omgaan (o.a. op financieel gebied) met aan de kerken gerelateerde zorginstellingen, met als voornaamste subtaken:

1. Het bevorderen van een goede relatie tussen diakenen en gereformeerde hulpinstellingen o.m. door regelmatig overleg met deze instellingen;
2. plaatselijke kerken/diaconieën adviseren over het geven van financiële steun aan hulpverlenende instellingen;
3. het nemen van initiatieven als kerken in binnen- en buitenland als gevolg van rampen in nood komen te verkeren.

III Visievorming

Studie maken van onderwerpen die van belang zijn voor een bijbelse en actuele visie op de taak en werkwijze van de diakenen, diaconieën en het diaconaat van de gemeente

Voorts is een inspanningsverplichting gevraagd tot integratie met het nieuw opgerichte deputaatschap Ondersteuning Ontwikkeling Gemeenten (OOG) en is in algemene zin om samenwerking gevraagd.

Voor de uitvoering van zijn werkzaamheden maakt het GDD gebruik van een beroepskracht. Daartoe is per 1-1-2009 aangesteld Diaconaal Consulent (DC) D. J. Poel. Hij bemant het zogeheten DS, waar diakenen persoonlijk, via telefoon, mail of website terecht kunnen voor informatie en advies.

UITVOERING OPDRACHT GS ZWOLLE ZUID

BELEIDSPLAN GDD/DS 2008-2011

Op basis van de synodeopdracht heeft het GDD in het afgelopen seizoen een beleidsplan vastgesteld voor de periode tot aan de eerstvolgende synode. Hierin zijn prioriteiten aangegeven en GDD/DS ontlenen er hun jaarplannen aan.

Naast de operationele taken van het DS zal in deze periode met name aandacht gegeven worden aan het handhaven van een basale zorgstructuur in de GKv, de positie van het diakenambt t.o.v. de ouderling en de gemeente, verdergaande samenwerking met andere partijen binnen de kerkelijke dienstverlening en sterkere bewustwording van de diaconale functie van de gemeente zelf, binnen en buiten de kerk. Het beleidsplan is desgewenst te lezen op www.diaconaalsteunpunt.nl.

ADVIES EN ASSISTENTIE VAN DE PLAATSELIJKE DIACONIEËN /WISSELING VAN DE WACHT BIJ HET DS

Na een periode van ongeveer 5 jaar werkzaam te zijn geweest bij het DS nam D.A. Prins in het najaar 2008 ontslag om een nieuwe uitdaging aan te gaan bij de gemeente Deventer. De diakenen wisten hem te vinden voor informatie en advies. Op de door hem bijgewoonde bijeenkomsten wist hij velen te inspireren en te stimuleren om in de gemeente zowel het interne als het externe diaconaat handen en voeten te geven. Ter gelegenheid van zijn afscheid is op 15 mei 2009 een minisymposium georganiseerd met als thema 'Eenzaamheid in de Samenleving en de Kerk'. In zijn afscheidscollege vroeg de heer Prins aandacht voor het feit dat eenzaamheid in en rond de erediensten voorkomt en reikte mogelijkheden aan hoe dat bestreden kan worden. Het GDD ziet terug op een plezierige en inhoudelijk goede samenwerking.

De werving en selectie van de nieuwe DC vond plaats eind 2008 en resulteerde in de benoeming van D.J. Poel. Hij kon direct aan de slag per 1 januari 2009. De overdracht verliep zeer soepel omdat D.A. Prins nog een paar maanden gedeeltelijk aanwezig kon zijn en last but not least de beide broeders gelijkgestemd bleken wat betreft hun opvattingen over diaconaat.

Het afgelopen half jaar geeft voldoende aanleiding om volop vertrouwen te hebben in een goede samenwerking met de nieuwe DC. Een commissie uit het GDD begeleidt de DC in zijn functioneren. Uit de separaat verstrekte jaarrapportage van het DS is op te maken dat het steunpunt in een behoefte voorziet.

(<http://www.gkv.nl/getdownload/870D7F47-8652-4F3F-ABFE-394DBADD5398/>)

HET VERANTWOORD OMGAAN MET AAN DE KERKEN GERELATEERDE ZORGINSTELLINGEN:

Namens de diakenen voert het GDD tenminste eenmaal per jaar een beleidsgesprek met de volgende organisaties: Accolade Zorggroep, De Driehoek, Eleos, dit Koningskind Luisterpost/Bralectah, SGJ, Sprank en De Wegwijzer.

Het GDD beoordeelt vervolgens, mee op grond van de aangeleverde (financiële) beleidsstukken of een aangevraagd quotum voldoet aan de criteria die door de GS Amersfoort-Centrum 2005 zijn vastgesteld. Soms leidt dat tot fundamenteel kritische discussies. Voor het jaar 2009 heeft het GDD alle gevraagde quota toegekend. Het betreft De Driehoek, dit Koningskind, LPB, SGJ en De Wegwijzer.

In totaal gaat het om een bedrag van ongeveer €1.200.000,-- dat de diakenen aan deze organisaties afdragen na de aanbeveling van het GDD. De validatie van de subsidievragen

ondergaat een kwaliteitsverbetering. De door het GDD toegepaste criteria voor toekenning van financiële ondersteuning aan gereformeerde zorgaanbieders hebben sinds hun invoering regelmatig tot discussies geleid tussen de ondersteuning aanvragende instellingen en het GDD. Mogelijk zijn er meer factoren die een rol moeten spelen in de beoordeling van een steunaanvraag. Verder kan geconstateerd worden dat de zorginstellingen inmiddels, anders dan ten tijde van de oprichting ervan, in meer of mindere mate hun cliënten betrekken uit andere kerken dan uit de GKv. Daarom zijn de gehanteerde regels voor toekenning van financiële steun met bovengenoemde organisaties gezamenlijk geëvalueerd en is met elkaar besproken hoe, gelet op de ontwikkelingen binnen de organisaties en in de GKv, de zorg en de financiële steun er in de toekomst uit moeten zien. Een en ander heeft geleid tot de notitie 'Steun en Toekomst' die het GDD in januari 2009 heeft vastgesteld. Ook deze notitie kunt u nalezen op www.diaconaalsteunpunt.nl.

Het GDD meent dat in de toekomst behoefte zal blijven bestaan aan een basale zorgstructuur voor kerkleden gericht op eerste opvang, verwijzing, ondersteuning na verwijzing en ondersteuning van mantelzorg, netwerken en ambtelijke zorg rondom zorgvragers. Op initiatief van het GDD is een projectgroep vanuit De Driehoek, dit Koningskind en De Wegwijzer o.l.v. een projectmanager in februari 2009 begonnen om de mogelijkheden van zo'n basale zorgstructuur te onderzoeken. De uitkomst daarvan wordt in het seizoen 2009/2010 verwacht.

In de notitie wordt ook aandacht besteed aan beslisregels voor steunaanvragen door nieuwe landelijke diaconale initiatieven. Dit jaar kon het GDD een steunaanvraag niet bij de diakenen aanbevelen omdat niet voldaan was aan de eisen die daarvoor gesteld zijn.

VISIEVORMING

In opdracht van het GDD heeft het Centrum voor Samenlevingsvraagstukken (GH-Zwolle) onderzoek gedaan naar de taken en competenties van diakenen in de GKv. Dit heeft mei 2008 geresulteerd in het rapport 'Leidinggeven aan Liefdewerk'. Het rapport geeft niet alleen een beeld van hoe diakenen hun taak opvatten en momenteel functioneren maar doet ook een aantal aanbevelingen welke competenties en vaardigheden diakenen zouden moeten bezitten om in de toekomst goed te kunnen inspelen op veranderingen in kerk en maatschappij (bv. WMO, extern diaconaat). Uit het rapport blijkt dat diakenen veel werk verzetten in de gemeente, met name als er sprake is van diverse moeiten. Minder gemakkelijk gaat het diakenen af om de onderlinge zorg in de gemeente te organiseren en het diaconaat naar de lokale omgeving vorm te geven. Ook blijkt de verhouding tot de ouderlingen/kerkenraad in veel gevallen niet stimulerend te verlopen. De conclusies van het onderzoek zijn te lezen op www.diaconaalsteunpunt.nl.

De bespreking van dit rapport heeft ertoe geleid dat het GDD/DS de komende periode zal gebruiken om fundamenteeler na te denken over de ambtsstructuur en het profiel van de diaken. Een en ander zal vervolgens vertaald moeten worden in praktische handvatten voor diakenen. Het GDD heeft in het kader van verdere visievorming o.a. een aantal opiniërende gesprekken gevoerd over de thema's 'diaconaat en ouderen in de gemeente' en 'diaconaat en duurzaamheid'.

ONDERZOEK MOGELIJKHEDEN INTEGRATIE OOG

Vanuit een positieve grondhouding heeft het GDD het initiatief genomen voor een gesprek met het deputaatschap OOG om na te gaan of en zo ja hoe en in hoeverre integratie te realiseren is.

SAMENSTELLING DEPUTAATSCHAP SINDS JUNI 2009

<i>Primi</i>	<i>afredend</i>	<i>secundi</i>
A. Bruijn, Zwolle	2017	J.P. van Buuren, Zwolle
C. van Dusseldorp (s), Capelle a/d IJssel	2011	J. Serier, Groningen
H. Geertsema, Zwolle	2011	G.J. Slotman, Zwolle
S.M.R. de Graaff-Hoekstra, Hattem	2014	
L.G. v.d. Heide, Boerakker	2017	
W. Kleefman, Wildervank	2011	
G.J. Koop, Wezep	2017	
J. Los, Amersfoort	2017	
K.J. Noorman, Zwolle	2017	